

CONCLUSIONS CAMPANYA "LA SALUT EN EL MIL·LENNI" 25 d'octubre de 2007

Durant l'acte de cloenda de la campanya de sensibilització "La Salut en el Mil·lenni: una signatura pendent" de Farmacèutics Mundi i Medicus Mundi Catalunya es van exposar les conclusions extretes al llarg de la campanya.

Com a principals conclusions, vàlides per qualsevol dels objectius, s'ha de senyalar que cal:

- Donar suport, sempre que sigui possible, als programes nacionals que ja existeixen als països del Sud per lluitar contra els problemes de salut i, en cas de que no existeixin, crear iniciatives paral·leles que amb el temps siguin assumides pel ministeri de salut corresponent.
- Fomentar la formació d'agents de salut comunitaris i crear protocols d'actuació davant de qualsevol malaltia, mitjançant mecanismes senzills i barats que estan a l'abast dels ministeris de salut, centres de salut i *puestos de salud*
- Augmentar les facilitats d'accés de tècnics i professionals del camp de la salut dels països beneficiaris o potencialment beneficiaris de la cooperació catalana/espanyola a les experiències de regulació i gestió de les polítiques de salut i de medicaments que els puguin ser útils (mitjançant beques, invitacions, estades a institucions i administracions sanitàries, etc)
- Quan el nombre de beneficiaris ho justifiqui, organitzar cursos o estades de professionals experts en les matèries i coneixements a transferir en els mateixos països del Sud.
- Potenciar el paper dels agents comunitaris en la lluita contra les malalties
- Tenir en compte la participació ciutadana per conèixer els problemes prioritaris de la comunitat en matèria de salut

Pel que fa a les recomanacions per Objectius.

Objectiu 4 :Reduir la Mortalitat Infantil

Tot i que durant els últims anys s'ha avançat força, molts nens i nenes segueixen morint per causes, sovint, previsibles: diarrees, problemes perinatals, SIDA, malària i infeccions respiratòries agudes, entre d'altres.

Per tant, és imprescindible:

- Actualitzar i difondre els protocols d'actuació davant les malalties
- Involucrar als pares i a les mares en la salut dels seus fills i filles
- Millorar paral·lelament les condicions polítiques i socioeconòmiques que perpetuen aquestes situacions i les desigualtats entre diferents regions del planeta
- Adaptar les intervencions a cada moment i a cada comunitat

Objectiu 5: Millorar la Salut Materna

Per **millorar la salut materna**, existeixen una sèrie d'intervencions bàsiques, relativament fàcils d'aplicar:

- Ampliar l'assistència a les dones embarassades per part de personal entrenat, que registri i controli l'embaràs amb mitjans senzills i barats, com ara el partograma. Per tant, cal la formació de metges i d'infermeres, i també, de les parteres tradicionals i els agents comunitaris de salut
- Organitzar una assistència sanitària assequible per a tothom i a tot arreu
- Millorar la capacitat i el nivell dels hospitals
- Prevenir i tractar les hemorràgies postpart, les eclàmpsies, les infeccions, la malària, etc.
- Aconseguir la universalitat dels mitjans de contracepció
- Retardar l'edat del primer embaràs
- Evitar avortaments en males condicions
- Crear comitès d'estudi per a cada problemàtica (mortalitat materna, contracepció, etc.)
- Millorar la situació de la dona a la societat

Des de la perspectiva de **Gènere** cal:

- Entendre la salut com una *concepció integral*, que inclou de manera interrelacional els aspectes somàtics, la funció social, la identitat sexual, les vivències internes i emocions i les condicions materials i ambientals de l'entorn. Per tant, és fonamental considerar la salut de les dones de manera integral i no reduir-la a la seva funció reproductiva.
- Reconèixer l'individu. Cada persona ha de ser reconeguda com a nascuda lliure i amb els drets bàsics garantits
- Constituir xarxes per donar major força i coherència a les demandes dels més necessitats
- Exigir voluntat política per aconseguir canvis adaptats a cada cas i sostenibles en el temps. És important no traspassar un model únic, sovint inadequat, a la comunitat objecte de la nostra "intervenció", així com acceptar el temps que cada societat precisa per a dur a terme la seva transformació
- Involucrar a totes i tots els components de la societat en una lluita pel coneixement i en la demanda dels drets més bàsics

Objectiu 6: Combatre el VIH/SIDA, la malària i altres malalties

Malària

Les mesures per aturar i reduir la incidència de la **malària** que han sorgit són:

- Augmentar els recursos econòmics i la implicació dels governs per a la implementació de les mesures de control de la malaltia tan eficaces com l'ús de mosquiteres impregnades.
- Potenciar les coalicions públiques-privades per al finançament de projectes d'investigació de cara al desenvolupament de nous fàrmacs per tractar les malalties que afecten els països amb pocs recursos
- Desenvolupar projectes de cooperació al Sud en col·laboració amb països del Nord pot ser eficaç, sempre i quan es tinguin en compte les estructures sanitàries i les necessitats del país on s'apliquen i es facin d'una forma integrada, estructurada i dirigida des dels Ministeris de Salut del país receptor

VIH/SIDA

Algunes accions que es poden dur a terme:

- Executar activitats de sensibilització i formació a la població
- Tenir en compte els factors culturals i religiosos que dificulten que es parli del VIH/SIDA en l'entorn familiar
- Estendre accions de prevenció, bàsiques en la lluita contra l'epidèmia
- Crear un centre d'atenció integral al malalt que permeti acollir persones sense recursos o que han estat víctimes de l'estigma i la discriminació associades al VIH/ SIDA
- Augmentar els recursos financers i el personal sanitari especialitzat per sostenir el projecte
- Millorar la coordinació entre els governs i les ONGD

Tuberculosi

- Reforçar el compromís polític de manera que els indicadors dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni en relació a la tuberculosi (prevalença, taxa de mortalitat i proporció de casos detectats i curats via estratègia DOTS) siguin assolibles
- Reforçar i ampliar l'estratègia DOTS mitjançant plans nacionals per tal d'apropar la DOTS a les comunitats
- Dotar els laboratoris amb els mitjans adients, sovint ja assequibles i barats, i millorar l'accés als fàrmacs
- Actuar conjuntament contra la tuberculosi i el VIH/SIDA. La prevenció, el diagnòstic i el tractament són les línies bàsiques d'actuació contra ambdues malalties
- No oblidar altres estratègies com la implicació del personal sanitari, de les comunitats i dels malalts, i la promoció de la recerca bàsica per obtenir noves eines diagnòstiques, medicaments i vacunes

Objectiu 8: Fomentar una associació Mundial per al Desenvolupament

Per garantir l'accés als medicaments, un dret humà bàsic, cal dur a terme accions a tots els nivells.

Al terreny cal continuar amb les intervencions per millorar l'accés als medicaments, que fins ara han donat bons resultats, com poden ser les ventes socials de medicaments.

A un nivell superior, polític i supranacional, cal:

- Promoure una **major transparència** en el mercat farmacèutic que inclogui accés a la informació sobre:
 - assajos clínics (registre previ obligatori)
 - ventes al Sistema Nacional de Salut per productes, empreses i prescriptors
 - decisions de fixació de preu i finançament públic
 - negociacions de tractats comercials, etc.
- Establir **mecanismes per incentivar la innovació terapèutica real** en àrees considerades essencials o prioritàries, mitjançant sistemes de fixació de preus i finançament públic que tinguin en compte l'efectivitat i el cost dels nous tractaments respecte els ja existents, tal i com s'està establint des de ja fa un temps a Austràlia i el Regne Unit.

D'aquesta manera s'evitarien els anomenats *me-toos*, medicaments que no aporten cap valor terapèutic respecte els medicaments que ja existeixen, i s'incentivaria la Recerca i el Desenvolupament R+D de medicaments per a malalties del sud.

- Promoure els incentius a les empreses farmacèutiques catalanes/espanyoles a fi de que puguin proveir de medicaments genèrics als països sense capacitat productiva pròpia i que hagin emès una llicència obligatòria, que és una flexibilitat dels ADPIC.
- Que es prenguin les mesures necessàries a fi i efecte que els resultats de la recerca finançada amb fons públics o altruistes es posin a disposició dels beneficiaris sense drets d'exclusivitat que els facin inabastables i en les condicions d'accés i cost més assequibles que sigui possible.
- Recolzar les propostes o iniciatives internacionals que promoguin l'accés als medicaments com: la iniciativa del grup de treball intergovernamental sobre salut pública, innovació i propietat intel·lectual que promou l'OMS (IGWG), o bé la implementació del sistema de premis, que seria una alternativa a les patents ja que es donen recompenses econòmiques, segons els resultats obtinguts, de manera que el preu de la R+D no recau sobre el producte final (el medicament).